2026/1564

14.7.2026

NÕUKOGU OTSUS (Euratom) 2026/1564,

1. juuli 2026,

millega kiidetakse heaks ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise Gibraltarit käsitleva lepingu Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel sõlmimine

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 101 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Gibraltari territooriumi (edaspidi „Gibraltar“) dekoloniseerimist käsitlevates ÜRO Peaassamblee resolutsioonides on Gibraltar määratletud mitteautonoomse territooriumina, mida haldab ÜRO põhikirja XI peatüki kohaselt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik.

(2) 5. oktoobril 2021 andis nõukogu komisjonile loa alustada läbirääkimisi Ühendkuningriigiga Gibraltarit käsitleva lepingu üle. Läbirääkimiste tulemusel leppisid pooled läbirääkijate tasandil kokku ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise Gibraltarit käsitleva lepingu (edaspidi „leping“) sõlmimises.

(3) Leping hõlmab Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomi asutamisleping“) kohaldamissalasse kuuluvaid küsimusi, nimelt tsiviilotstarbelist tuumaenergia alast koostööd käsitlevaid sätteid. Seepärast tuleks leping seoses selle asutamislepingu reguleerimisalasse kuuluvate küsimustega sõlmida ka Euroopa Aatomienergiaühenduse (edaspidi „ühendus“) nimel.

(4) Lepingu sõlmimine komisjoni poolt ühenduse nimel Euratomi asutamislepingu reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes tuleks heaks kiita.

(5) Leping ega selle kohaldamisel või selle tulemusel algatatud tegevus või võetud meede ei muuda Hispaania Kuningriigi õiguslikku seisukohta Gibraltari suveräänsuse ja jurisdiktsiooni kohta.

(6) Kuna Gibraltari ametiasutused on kohalikku laadi ja neil on üksnes sisepädevus, tuleks nende asutuste osalemist käesoleva lepingu kohaldamisel käsitada üksnes Gibraltari sisepädevuse piires toimuvana, kui ei ole sätestatud teisiti.

(7) Leping hõlmab nii Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) kohaldamisalasse kuuluvaid kui ka Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvaid küsimusi. ELi toimimise lepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes tuleks lepingut kohaldada ajutiselt alates 15. juulist 2026. Järjepidevuse huvides tuleks alates samast kuupäevast ajutiselt kohaldada ka lepingu seda osa, mis hõlmab Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvaid küsimusi.

(8) Lepingu liidu nimel allkirjastamise, ajutise kohaldamise ja sõlmimise suhtes kohaldatakse eraldi menetlust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise Gibraltarit käsitleva lepingu (edaspidi „leping“), sealhulgas selle ajutist kohaldamist käsitlevate sätete sõlmimine komisjoni poolt Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomi asutamisleping“) kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes käesoleva otsuse artiklis 2 sätestatud tingimustel kiidetakse heaks ([1]).

Artikkel 2

Lepingut kohaldatakse enne selle sõlmimist ja vastastikkuse põhimõttel ajutiselt alates 15. juulist 2026 kuni selle jõustumiseni Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes ning tingimusel, et lepingu artikli 336 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 1. juuli 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

T. BYRNE

([1]) Lepingu tekst on avaldatud ELTs L, 2026/1562, 14.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/1562/oj.